

Pyrameis cardui. L. vorig jaar weder in grooten getale te Amsterdam aanwezig.

Naar aanleiding mijner vorige berichten omtrent *Pyrameis cardui* L., kan ik nu mededeelen, dat ik op 24 Febr. 1932 een onderzoek instelde naar mijne poppen van genoemde soort. Het bleek, dat ze alle gestorven waren. Nadat ik ze (21 stuks) opengemaakt had, bleek, dat in 16 poppen de vlinder reeds geheel of gedeeltelijk gevormd was; de andere waren uitgedroogd. Geene enkele was bezet door parasieten.

Was het najaar van 1931 wat warmer geweest, dan geloof ik wel, dat de meeste vlinders nog uitgekomen zouden zijn.

Of ze alsdan in de natuur hier te lande overwinterd zouden hebben, betwijfel ik, en zoo ja, zouden ze dan niet gedurende den winter van koude omkomen?

Amsterdam, 14 Maart 1932. G. A. V. D. MEULEN.

Een *Colias hyale*-probleem.

Kan de rups van *Colias hyale* L. bij ons als regel overwinteren? Naar mijn meening is dit uitgesloten. Waarom, hoop ik later uitvoeriger te beantwoorden. Waar is dan echter de grens, tot welke *hyale* nog standvlinder is? Vermoedelijk is dit eene meer of minder breede strook door Noord- of Midden-Frankrijk, Midden-Duitschland en Rusland, waarbinnen de grens zich met eenige schommelingen, afhankelijk van de strengheid van den winter, beweegt. Het merkwaardige is echter, dat uit de literatuur geene enkele zekere gevolgtrekking gemaakt kan worden. Hier doet zich weer het vaker geconstateerde feit voor, dat van een (voor het buitenland) gewone soort nog lang niet alle biologische verhoudingen bekend zijn. Met *Colias electo* L. subsp. *croceus* Fourcr. kunnen we dit geval beslist niet vergelijken; daar zijn de omstandigheden geheel anders. Alleen al het feit, dat de rups van *hyale* een winterslaap houdt en die van *croceus* niet, wijst hierop. Ook het (zeldzaam) voorkomen van de voorjaarsgeneratie hier te lande.

Ik wil nu trachten, wat meer licht in deze zaak te verspreiden. Ik heb daarom een artikel over dit biologische vraagstuk gepubliceerd in het Belgische tijdschrift „Lambillionea”, pag. 95–99, 1932, waarin het weinige, dat er over bekend is, gereleveerd wordt. Ik hoop, dat vooral de vele Fransche lezers ons zullen willen inlichten. Eenzelfde artikel, doch uitvoeriger gedocumenteerd wat Duitschland betreft, zal waarschijnlijk in de „Ent. Zeitschr.”, Frankfurt, verschijnen. Het resultaat van deze enquête, aangevuld met reeds bekende gegevens, hoop ik in dit tijdschrift bekend te maken. Ik zou het nu zeer op prijs stellen, indien onze lepidopterologen mij hunne ervaringen over deze mooie Pieride zouden willen mededeelen, opdat een zoo volledig mogelijk overzicht van wat uit Nederland bekend is, eveneens gegeven kan worden. Speciaal vestig ik de aandacht op de volgende punten:

1. Eene volledige opgave van alle voorjaarsvangsten.
2. Bestaat er al of niet verschil tusschen deze en exemplaren der zomergeneratie? (België en Berlijn niet, Z. Europa wel).
3. DERENNE nam waar, dat de voorjaarsgeneratie veel wilder vliegt dan de zomergeneratie. Is dat hier ook opgevallen?
4. Wie heeft rupsen of poppen in Mei gevonden of vlinders met nog weeke vleugels? (Ook opgaven, het buitenland betreffende, zijn van groote waarde. Het vangen van onbeschadigde exemplaren is geen bewijs!).
5. Eene volledige opgave van Augustus- en Septembervangsten. Wie kent bijzonder goede *hyale*-jaren? Ik alleen 1921.

Verder houd ik mij zeer aanbevolen voor de toezending van een levend *hyale*-♀ of van eieren, ten einde de ontwikkeling nader te kunnen bestudeeren, evenals van *hyale*-materiaal in het algemeen, ten einde tevens een overzicht van de morphologie onzer inlandsche exemplaren te kunnen geven.

Amsterdam, Mei 1932.

B. J. LEMPKE.

